KINH DIỆU PHÁP LIÊN HOA – Quyển 2

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Cưu Ma La Thập Việt dịch: Hòa thượng Thích Trí Tịnh

LOTUS SUTRA Volume 2

Chinese translation: Tripitaka Dharmabhànaka Kumārajīva English translation: <u>City of</u> Ten Thousand Buddhas, USA.

Light adaptation by: support@daotrangtayphuong.org

Conventions:

- Text absent in Vietnamese: English text put in footnotes or in Appendixes or in []
- Text absent in English: Put in italic font if translated.
- Bold *italic*: Using translation from http://evdhamma.org/index.php/sutras/lotus-nirvana/lotus-sutra/

• [italic] in Vietnamese: differences among Vietnamese versions

BA

PHẨM "THÍ DỤ" THỨ PHẨM "THÍ DỤ" THỨ BA

1. Lúc bấy giờ ngài Xá-Lợi-Phất hớn hở vui mừng, liền đứng dậy chấp tay chiêm ngưỡng dung nhan của đức Phật mà bạch Phật rằng: Nay

1. Thereupon, Shariputra, with joyful enthusiasm, rose, placed his palms together, gazed reverently at the World Honored One's face and said to the Buddha, "Now, having heard this sound of Dharma from

con theo đức Thế-Tôn nghe được tiếng pháp này, trong lòng vui thích được điều chưa từng có.

the World Honored One, my heart rejoices and I have obtained what I never had before."

Vì sao? Con xưa theo Phật nghe pháp như thế này, thấy các vị Bồ-Tát được thọ ký thành Phật mà chúng con chẳng

"What is the reason? In the past, I heard a Dharma such as this from the Buddha, and saw the Bodhisattvas receive predictions of Buddhahood, but we had no part in

được dự việc đó tự rất cảm thương mất vô lượng tri kiến của Như-Lai.

this matter. I was deeply hurt that I had lost the limitless knowledge and vision of the Thus Come One."

Thế-Tôn! Con thường khi một mình ở dưới cây trong núi rừng, hoặc ngồi hoặc đi kinh hành, hằng nghĩ như vầy:

"World Honored One, when I used to dwell alone in mountain forests, at the foot of trees, whether sitting or walking, I continually had this thought, "We all identically enter Chúng ta đồng vào pháp into the Dharma-nature, why has

tánh, tại sao đức Như-Lai lại dùng pháp tiểu thừa mà tế độ cho? Đó là lỗi của chúng con chớ chẳng phải là Thế-Tôn vậy.

the Thus Come One shown us deliverance by means of the Small Vehicle Dharma? We are at fault, not the World Honored One."

Vì sao? Nếu chúng con chờ Phật nói pháp sở nhân thành đạo vô-thượng chánh-đẳng

"What is the reason? If we had waited for the lecture on the cause of realizing anuttarasamyaksambodhi, we

chánh-giác thời chắc do pháp Đại-thừa mà được độ thoát. Song chúng con chẳng hiểu Phật phương tiện theo cơ nghi mà nói pháp, vừa mới nghe Phật nói pháp vội tin nhận suy gẫm để chứng lấy.

would certainly have been delivered by means of the Great Vehicle Dharma. But we did not understand that expedient devices are spoken in accord with what is appropriate. Therefore, when we first heard the Buddhadharma, upon encountering it, we immediately believed, accepted, and considered it, and attained realization."

Thế-Tôn! Con từ xưa đến nay trọn ngày luôn mà nay được từ Phật trước chưa hề nghe, dứt các lòng nghi hối, thân ý thơ thới rất được an ôn.

"World Honored One, from of old, I have, day and night, continually đêm hằng tự trách mình, reproached myself. Now, from the Buddha, I have heard what I never nghe pháp chưa từng có, heard before, this Dharma which has never been before, and all my doubts have been severed. My body and mind are blissful, and I am at peace."

thật là Phật tử, từ miệng Phật sanh ra, từ pháp hóa sanh, được pháp phần của Phật.

Ngày nay mới biết mình | "Today, indeed, I know that I am a true disciple of the Buddha, born from the Buddha's mouth, transformed from the Dharma; I have obtained a share of the Buddhadharma"

Khi ấy, Ngài Xá-Lợi-Phất muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ răng:

At that time, Shariputra, wishing to restate this meaning, spoke verses, saying:

2. Con nghe tiếng pháp này

Được điều chưa từng có Lòng rất đỗi vui mừng Lưới nghi đều đã trừ,

Xưa nay nhờ Phật dạy

Chẳng mất nơi Đạithừa.

2. Con nghe tiếng pháp | 2. Hearing this Dharma sound,

I gained what I never had;

My heart is filled with great joy,

The net of doubts has been cast

aside.

From of old, favored with the

Buddha's teaching,

I had never lost the Greater

Vehicle.

Tiếng Phật rất ít có

The Buddha's sound is extremely rare,

Hay trừ khổ chúng sanh Con đã được lậu tận (1) And can rid beings of their woes.

I have already attained to the end of outflows,

Nghe cũng trừ lo khổ.

Yet hearing it my woes also are dispelled.

Con ở nơi hang núi Hoặc dưới cụm cây rừng As I dwelt in the mountain valleys, Sometimes at the foot of trees, Hoặc ngồi hoặc kinh hành

Thường suy nghĩ việc này,

Thôi ôi! Rất tự trách Sao lại tự khi mình Chúng ta cũng Phật tử

Đồng vào pháp vô lậu

Whether sitting or walking,

I constantly thought upon this topic:

"Ah," I cried in bitter self-reproach,

"Why have I deceived myself?

We, too, are the Buddha's disciples,

And equally enter the non-outflow Dharma;

Chẳng được ở vị lai	Yet, in the future, we shall not be able
NT/' 1 / ^ /1	
Nói pháp vô thượng	To proclaim the Unsurpassed Path.
đạo,	
Sắc vàng, băm hai	The Golden Color, the Thirty-two,
tướng (2)	
Mười lực (3) các giải	The Ten Powers and all the
thoát.	Liberations
Đồng chung trong một	Are together in a single Dharma,
pháp	
Mà chẳng được việc đây	But I have not attained these things.

(4)

Tám mươi tướng tốt đẹp The Eighty Wondrous Hallmarks, Mười tám pháp bất cộng The Eighteen Unshared Dharmas-

Các công đức như thế Mà ta đều đã mất

Such qualities of virtue--I have missed them, every one."

3. Lúc con kinh hành riêng Thấy Phật ở trong

chúng

3. When I used to walk alone,

I would see the Buddha in the Great Assembly,

Danh đồn khắp mười phương Rộng lợi ích chúng sanh Tự nghĩ mất lợi này Chính con tư khi dối Con thường trong ngày đêm Hằng suy nghĩ việc đó Muốn đem hỏi Thế-Tôn?

Là mất hay không mất?

His fame filling the ten directions,

Vastly benefiting all beings.

I felt I had lost this benefit,
And had but cheated myself.

Constantly, both day and night,

I thought upon this matter,
And wished to ask the World
Honored One

Whether or not I had lost it.

Con thường thấy Thế-Tôn

Khen ngợi các Bồ-Tát (5)

Vì thế nên ngày đêm Suy lường việc như vậy

4. Nay nghe tiếng Phật nói

Theo cơ nghi dạy Pháp

I often saw the World Honored One

Praising all the Bodhisattvas,
And so it was, by day and night,
I pondered on matters such as
these.

4. Now I hear the Buddha's sound,

Opportunely speaking that Dharma

Vô lậu khó nghĩ bàn	Which is without outflowshard to
	conceive of
Khiến chúng đến đạo	And leads living beings to the
tràng.	Bodhimanda.
Con xưa chấp tà kiến	Once, I was attached to deviant
	views,
Làm thầy các Phạm-chí	And was a teacher of the Brahmins.
(6)	
Thế-Tôn rõ tâm con	The World Honored One knew my

heart,

Trừ tà nói Niết-bàn.

Con trừ hết tà kiến Được chứng nơi pháp không Bấy giờ lòng tự bảo

Được đến nơi diệt độ

Mà nay mới tự biết

Chẳng phải thực diệt độ. It is not real Quiescence.

Nếu lúc được thành

Phât

Pulled out the deviant, and taught me Nirvana.

I rid myself of deviant views,

And realized the Dharma of emptiness.

Then, I said to myself

That I had arrived at Quiescence.

But now, at last, I realize

For when I become a Buddha,

Đủ ba mươi hai tướng	Complete with the Thirty-two
	Marks,
Trời, người, chúng, Dạ-	Revered by gods, humans, and
xoa	yaksha hordes,
Rồng, thần đều cung	Dragons, spirits, and others,
kính	
Bấy giờ mới được nói	Only then will I be able to say,
Dứt hẳn hết không thừa	"This is eternal Quiescence without
	residue."
Phật ở trong đại chúng	The Buddha, in the Great
	Assembly,

Nói con sẽ thành Phật Nghe tiếng pháp như vậy

Has said, I shall become a Buddha. Hearing such a Dharma sound,

Lòng nghi hối đã trừ.

All my doubts have been dispelled.

5. Khi mới nghe Phật nói

Trong lòng rất sợ nghi

Phải chẳng ma giả Phật

5. When I first heard the Buddha speak,

My heart was filled with great fear and doubt:

"Is this not Mara disguised as the Buddha,

Não loạn lòng ta ư?

Come to disturb and confuse my heart?"

Phật dùng các món duyên

The Buddha, by means of various conditions,

Thí dụ khéo nói phô,

Analogies, and ingenious speech,

Lòng kia an như biến

Makes one's heart as calm as the

sea.

Con nghe, lưới nghi dứt. Hearing him, the net of my doubts was rent.

Phật nói thuở quá khứ

The Buddha says that in the past,

Vô lượng Phật diệt độ

The limitless Buddhas, now extinct,

An trụ trong phương tiện

Dwelling in the use of expedients,

Cũng đều nói pháp đó.

Also spoke this Dharma--each of them.

Phật hiện tại, vị lai.

The Buddhas of the present and future,

Số nhiều cũng vô lượng Cũng dùng các phương tiện

Their numbers without limit, Also used expedients Diễn nói pháp như thế. Như Thế-Tôn ngày nay

Từ sanh đến xuất gia Được đạo Chuyểnpháp-luân Cũng dùng phương tiện nói

Thế-Tôn nói đạo thật

To expound Dharma such as this. Just as now, the World Honored One,

From birth until his leaving home, His attaining the Way and turning the Dharma wheel,

Also speaks by means of expedients.

The World Honored One speaks of the real Path.

Ba tuần (7) không nói	The evil one does no such thing;
được	
Vì thế con định biết	Hence, I know for certain
Không phải ma giả Phật	This is not the demon posing as the
	Buddha.
Con sa vào lưới nghi	Because I had fallen into a net of
	doubts,
Cho là ma làm ra.	I said it was the doings of the
	demon.
Nghe tiếng Phật êm dịu	Hearing the Buddha's compliant
	voice,

Sâu xa rất nhiệm mầu

Nói suốt pháp thanh tinh

Tâm con rất vui mừng.

Nghi hối đã hết hắn

An trụ trong thật trí

Được trời, người cung

kính

Profound, far-reaching, subtle and fine

Proclaiming wide the clear, pure Dharma,

Great is the joy within my heart.

My doubts are forever ended,

As in Real Wisdom I stand firm.

Con quyết sẽ thành Phật | I am certain to become a Buddha,

Revered by gods and humans.

Chuyển pháp-luân vô thượng Giáo hóa các Bồ-Tát.

I shall turn the Unsurpassed Wheel of Dharma,
To teach and transform
Bodhisattvas.

6. Lúc bấy giờ, đức Phật bảo ngài Xá-Lợi-Phất: "Ta nay ở trong hàng trời, người, Sa-môn, Bà-la-môn mà nói. Ta xưa từng ở nơi hai

6. At that time, the Buddha told Shariputra, "I, now, amidst the great assembly of gods, humans, Shramanas, Brahmins, and others, declare that in the distant past, in the presence of twenty thousand

muôn ức Phật vì đạo vô thượng nên thường giáo hóa ông, ông cũng lâu dài theo ta thọ học, ta dùng phương tiện dẫn dắt ông sanh vào trong pháp ta".

kotis of Buddhas, for the sake of the Unsurpassed Way, I have constantly taught and transformed you. You, throughout the long night, have followed me and received my instructions. I have used expedient devices to guide you to be born within my Dharma."

Xá-Lợi-Phất! Ta thuở xưa dạy ông chí nguyện

"Shariputra, in the past, I taught you to resolve yourself on the

Phật đạo, ông nay đều quên mà bèn tự nói đã được diệt độ.

Ta nay lại muốn khiến ông nghĩ nhớ bản nguyện cùng đạo đã làm, mà vì các Thanh-văn nói kinh Đại-thừa tên là: "Diệu-Pháp Liên-Hoa" là pháp giáo

Buddha Way, but you have completely forgotten this, and so you say of yourself that you have already attained quiescence. "Now, again, wishing you to recall the path you have practiced according to your past vows, I, for the sake of the Hearers, speak this Great Vehicle Sutra by the name of The Wonderful Dharma Lotus Flower, a Dharma for instructing

hóa Bồ-Tát được chư Phật hộ niệm.

7. Xá-Lợi-Phất! Ông đến đời vị lai, quá vô lượng vô biên bất-khả tư-nghì kiếp, cúng dường bao nhiều nghìn muôn ức Phật, phụng trì chánh pháp đầy đủ đạo

Bodhisattvas of whom the Buddhas are protective and mindful."

7. "Shariputra, in a future age, after limitless and boundless, inconceivable eons, having made offerings to some thousands of myriads of kotis of Buddhas, having reverently upheld the Proper Dharma, and having perfected the Path practiced by the

tu hành của Bồ-Tát, sẽ thành Phật hiệu là Hoa-Quang Như-Lai, Úng-cúng, Chánh-biếntri, Minh-hanh-túc, Thiện-thệ, Thế-gian-giải, Vô-thượng-sĩ,

Điều-ngự trượng-phu, Thiên-nhân-sư, Bodhisattvas, you shall become a Buddha by the name of Flower Light Thus Come One, One Worthy of Offerings, One of Proper and Universal Knowledge, One Whose Understanding and Conduct Are Complete, a Wellgone One Who Understands the World, an Unsurpassed Knight, a Taming and Regulating Hero, a

Phật Thế-Tôn.

Nước tên Ly-Cấu, cõi đó bằng thắng thanh tịnh đẹp để an ốn giàu vui, trời người đông đảo. Lưu ly làm đất, có tám đường giao thông, dây bằng vàng ròng để giăng bên đường, mé

Teacher of Gods and Humans, a Buddha, a World Honored One."

"His country shall be called 'Apart From Filth.' Its ground will be level, pure and adorned, tranquil, and prosperous, and abounding with gods. It shall have lapis lazuli for soil and eight intersecting roads bordered with golden cords, and by which shall stand rows of trees

đường đều có hàng cây bằng bảy báu, thường có hoa trái. Đức Hoa-Quang Như-Lai cũng dùng ba thừa giáo hóa chúng sanh.

made of the seven treasures constantly blooming and bearing fruit." "The Thus Come One Flower Light will also teach and transform living beings by means of the Three Vehicles.

Xá-Lợi-Phất! Lúc đức Phật ra đời dầu không phải đời ác mà bởi bản nguyện nên nói pháp ba Shariputra, when this Buddha comes into the world, although it will not be an evil age, because of his past vows, he shall teach the

thừa. Kiếp đó tên là "Đại-Bảo-Trang-Nghiêm". Vì sao gọi là "Đại-Bảo-Trang-Nghiêm"? Vì trong cõi đó dùng Bồ-Tát làm "Đại-Bảo" vậy. Các Bồ-Tát trong số đông vô lượng vô biên bất-khả tư-nghì, tính kế hay thí dụ đều không đểm

Dharma of Three Vehicles." "That eon will be called 'Adorned With Great Jewels.' Why will it be called 'Adorned With Great Jewels'? Because in that land, Bodhisattvas will be considered great jewels." "These Bodhisattvas will be limitless, boundless, and inconceivable in number, beyond the reach of calculation or analogy. Without the power of the Buddha's

được, chẳng phải sức trí huệ của Phật không ai có thể biết được. Khi muốn đi thì có hoa đỡ chân.

wisdom, no one could know their number." "When they wish to walk, jeweled flowers will spring up beneath their feet.

Các vị Bồ-Tát đó không phải hàng mới phát tâm, đều đã trồng cội từ lâu. Ở nơi vô lượng trăm nghìn muôn ức đức

These Bodhisattvas will not be those who have just brought forth the resolve. They will have planted the roots of virtue for a long time, and in the presence of limitless Phật, tịnh tu phạm hạnh hằng được các Phật khen.

Thường tu trí huệ của Phật đủ sức thần thông lớn, khéo biết tất cả pháp môn, ngay thật không dối, chí niệm bền vững

hundreds of thousands of myriads of kotis of Buddhas purely cultivated Brahman conduct, constantly receiving the Buddhas' praise, constantly cultivating the Buddha's wisdom, and complete with great spiritual penetrations, they will be well-versed in all the doors of Dharma, straightforward, ingenuous, and resolute.

bậc Bồ-Tát như thế, khắp đầy nước đó.

Bodhisattvas such as these will fill that country."

Xá-Lợi-Phất! Đức Phật Hoa-Quang thọ mười hai tiểu kiếp, trừ còn làm vương tử chưa thành Phật.
Nhân dân nước đó thọ tám tiểu kiếp. Đức Hoa-

Quang Như-Lai quá

"Shariputra, the life span of the Buddha Flower Light will be twelve small eons, not counting the time during which, as a prince, he will not yet have become a Buddha. The life spans of the people in that country will be eight small eons."

"After twelve small eons, the Thus

mười hai tiểu kiếp thọ ký vô-thượng chánhđẳng chánh-giác cho Kiên-Mãn Bồ-Tát mà bảo các Tỳ-kheo: Ông Kiên-mãn Bồ-Tát này kế đây sẽ thành Phật hiệu là Hoa-Túc An-Hành Như-Lai, Ứngcúng, Chánh-biến-tri,

Come One Flower Light will confer upon the Bodhisattva Solid Fullness a prediction of anuttarasamyaksambodhi, and announce to the Bhikshus, 'The Bodhisattva Solid Fullness shall next become a Buddha by the name of Flowery Feet Peacefully Walking, Tathagata, Arhat, Samyaksambuddha.

cõi nước của đức Phật đó cũng lại như đây.

Xá-Lợi-Phất! Sau khi Phật Hoa-Quang đó diệt độ, chánh pháp trụ lại trong đời ba mươi hai tiểu kiếp, tượng pháp

trụ đời cũng ba mươi

hai tiểu kiếp.

His Buddha-country will be of like character."

"Shariputra, when the Buddha
Flower Light has passed into
quiescence, the Proper Dharma
Age shall dwell in the world for
thirty-two small eons. The Dharma
Image Age shall dwell in the world
also for thirty-two small eons."

Lúc ấy, đức Thế-Tôn muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng:

At that time, the World Honored One, wishing to restate this meaning, spoke verses, saying,

8. Xá-Lợi-Phất đời sau Thành đấng Phật trí khắp

Hiệu rằng: Phật Hoa-

Quang

Sẽ độ vô lượng chúng.

8. Shariputra, in a future age, Shall become a Buddha, honored and all-wise,

By the name of Flower Light,

Who will save limitless multitudes.

Cúng dường vô số Phật	Having made offerings to countless
	Buddhas,
Đầy đủ hạnh Bồ-Tát	And having perfected the
	Bodhisattva conduct,
Các công đức thập lực	The Ten Powers and other
	meritorious qualities,
Chứng được đạo vô	He shall certify to the Unsurpassed
thượng	Way.
Quá vô lượng kiếp rồi	When limitless eons have passed,
Kiếp tên Đại-Bảo-	There shall be an eon named
Nghiêm	"Adorned with Great Jewels,"

Cõi nước tên Ly-Câu

And a world by name of "Apart from Filth,"

Trong sạch không vêt nhơ

Being pure and without flaw,

Dùng lưu ly làm đất

Dây vàng giăng đường

sá

Cây bảy báu sắc đẹp

With lapis lazuli as its ground,

And its roads bordered with golden

cords,

With multicolored trees made of

seven treasures,

Thường có hoa cùng trái Which constantly bloom and bear

fruit.

Bồ-Tát trong cõi đó
Chí niệm thường bền
vững
Thần thông ba-la-mật

Đều đã trọn đầy đủ Nơi vô số đức Phật

Khéo học đạo Bồ-Tát

Những Đại-sĩ như thế

The Bodhisattvas in that land, Will be always firm in mindfulness,

With spiritual penetrations and paramitas,

All thoroughly perfected.

In the presence of countless

Buddhas,

They will have well-learned the

Bodhisattva Way.

Great Knights such as these

Phật Hoa-Quang hóa độ.

Lúc Phật làm vương tử Rời nước bỏ vinh hoa

Nơi thân cuối rốt sau Xuất gia thành Phật đạo

Phật Hoa-Quang trụ thế

Shall have been transformed by the Buddha Flower Light.

That Buddha, when still a prince, Shall renounce his land and worldly glory,

And in his final body,

Leave home to realize the Buddha Way.

The Buddha Flower Light shall dwell in the world

Thọ mười hai tiểu kiếp Chúng nhân dân nước đó

Sống lâu tám tiểu kiếp Sau khi Phật diệt độ

Chánh pháp trụ ở đời

Ba mươi hai tiếu kiếp Rộng độ các chúng sanh For a life span of twelve small eons.

The people of his land

Shall live for eight small eons.

When that Buddha has passed into quiescence,

The Proper Dharma shall remain in the world

For thirty-two small eons,

Rộng độ các chúng sanh Widely saving living beings.

Chánh pháp diệt hết rồi	When the Proper Dharma has
	vanished,
Tượng pháp cũng băm	The Dharma Image shall remain for
hai	thirty-two.
Xá-lợi rộng truyền khắp	The sharira shall be distributed
	widely,
Trời, người, khắp cúng	For the offerings of gods and
dường	humans.
Phật Hoa-Quang chỗ	The deeds of the Buddha Flower
làm	Light,
Việc đó đều như thế.	Shall be such as these.

Đấng Lưỡng-Túc-Tôn kia

Rất hơn không ai bằng

Phật tức là thân ông Nên phải tự vui mừng.

9. Bấy giờ bốn bộ chúng: Tỳ-kheo, Tỳ-kheo, Tỳ-kheo-ni, Cận-sự-nam, Cận-sự-nam,

That Sagely Honored One, Twice Complete,

Shall be supreme and beyond compare.

And he is just you, yourself! It is fitting that you do rejoice.

9. At that time, the Four-fold Assembly of Bhikshus, Bhikshunis, Upasakas, and Upasikas, as well as the great multitude of yakshas,

chúng: trời, rồng, Dạxoa, Càn-thát-bà, A-tula, Ca-lâu-la, Khân-nala, Ma-hầu-la-dà, v.v... thấy Xá-Lợi-Phất ở trước Phật lãnh lấy lời dự ghi sẽ thành vôthượng chánh-đẳng chánh-giác, lòng rất vui mừng hớn hở vô lượng. Mỗi người đều cởi y

gandharvas, asuras, garudas, kinnaras, mahoragas, and so forth,

seeing Shariputra, in the presence of the Buddha, receive a prediction for anuttarasamyaksambodhi, greatly rejoiced in their hearts and leapt for unbounded joy. Each removed his upper garment and

trên của mình đang đắp để cúng dường Phật.

presented it as an offering to the Buddha.

Thích-Đề Hoàn-Nhơn cùng Phạm-Thiên-Vương v.v... và vô số thiên tử cùng đem y đẹp của trời, hoa trời Manđà-la, Ma-ha Man-đà-la v.v... cúng dường nơi Phật. Y trời tung lên

Shakro Devanam Indrah and the Brahma Heaven King, together with countless gods, also made offerings to the Buddha of heavenly wonderful garments, heavenly mandarava flowers and mahamandarava flowers, and so forth. The heavenly garments they liên trụ giữa hư không mà tự xoay chuyển. Các kỹ nhạc trời trăm nghìn muôn thứ ở giữa hư không đồng thời đều trổi. Rưới các thứ hoa trời mà nói lời rằng: "Đức Phật xưa ở thành Ba-La-Nai, ban đầu chuyển-pháp-luân, đến nay mới lại chuyểntossed aloft remained in empty space and whirled around. Then, all at once, in empty space hundreds of thousands of myriads of kinds of heavenly music began to play, and there fell a rain of heavenly flowers. As they uttered these words, "Long ago in Varanashi, the Buddha first turned the Wheel of Dharma. Now, he turns again that

pháp-luân rất lớn vô thượng".

unsurpassed, magnificent Dharma - wheel."

Lúc đó các Thiên tử muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng: At that time, all the gods, wishing to restate this meaning, spoke the following verse:

10. Xưa ở thành Ba-Nại Chuyển pháp-luân Tứ-Đế 10. Long ago in Varanashi, You turned the Dharma-wheel of Four Truths, Phân biệt nói các pháp

Discriminatingly speaking of the Dharmas,

Sanh diệt của năm nhóm (8)

The production and extinction of Five Heaps.

Nay lại chuyển-phápluân

Now, again, you turn that wondrous,

Rất lớn diệu vô thượng,

Unsurpassed, great Wheel of Dharma.

Pháp đó rất sâu mầu Ít có người tin được.

This Dharma is deep and recondite, And few are those who can believe it. Chúng ta từ xưa lại Thường nghe Thế-Tôn nói

Chưa từng nghe thượng pháp

Thâm diệu như thế này, Thế-Tôn nói pháp đó

Chúng ta đều tùy hỷ, Đại trí Xá-Lợi-Phất We from of old,

Have often heard the World

Honored One speak,

But never have we heard such

Dharma,

So deep, wondrous, and supreme.

The World Honored One has

spoken the Dharma,

And we rejoice accordingly,

As the greatly wise Shariputra

Nay được lãnh Phật ký	Now receives the Honored One's
	prediction.
Chúng ta cũng như vậy	We, too, are like this,
Quyết sẽ được thành	And will surely become Buddhas,
Phật,	
Trong tất cả thế gian	Throughout all the worlds,
Rất tôn không còn trên	Most honored and supreme.
Phật đạo chẳng thể bàn	The Buddha's Way is
	inconceivable,
Phương tiện tùy nghi	Taught expediently according to
nói	what is fitting.

Ta bao nhiêu nghiệp phước Đời nay hoặc quá khứ Và công đức thấy Phật. Trọn hồi hướng Phật đạo.

May all of our blessed karma,

In this life and in lives gone by, And the merit and virtue gained from seeing the Buddha, Be dedicated to the Buddha Way.

11. Bấy giờ, Xá-Lợi-Phất bạch rằng: "Thếnghi hối, tự mình ở

11. At that time, Shariputra spoke to the Buddha, saying, "World Tôn! con nay không còn Honored One, I now have no further regret, having received from trước Phật được thọ ký thành vô-thượng chánhđẳng chánh-giác. Các vị tâm tự tại một nghìn hai trăm đây, lúc xưa ở bậc hữu-học, Phật thường dạy rằng: "Pháp của ta hay lìa sanh, già, bệnh, chết rốt ráo Niết-bàn".

the Buddha a prediction for Annutarasamyaksambodhi. But the twelve hundred whose hearts have attained self-mastery, and who formerly dwelt in the Stage of Study, were constantly taught by the Buddha who said, 'My Dharma can enable one to separate from birth, old age, sickness, and death and attain to Ultimate Nirvana.'

Các vị hữu-học vô-học đây cũng đều đã tự rời chấp ngã cùng chấp có, chấp không v.v...

nói là được Niết-bàn, mà nay ở trước đức Thế-Tôn nghe chỗ chưa từng nghe, đều sa vào Tôn!

Both Those Who Study and Those Beyond Study alike have separated from the View of Self, the Views of Existence and Non-existence, and so forth, and claim that they have attained Nirvana. Yet now, hearing from the World Honored One that which they have never heard before, they have all fallen nghi lầm. Hay thay Thế- into doubt and delusion. Good indeed, World Honored One, I

Xin Phật vì bốn chúng nói nhân duyên đó, khiến lìa lòng nghi hối".

hope that you would, for the sake of the Four-fold Assembly, speak of these causes and conditions, to free them of their doubts and regrets."

12. Khi ấy, Phật bảo ngài Xá-Lợi-Phất: Ta trước đâu không nói rằng: "Các Phật Thế-Tôn dùng các món nhân

12. At that time, the Buddha told Shariputra, "Have I not said before that all Buddhas, World Honored Ones, speak the Dharma by means of various causes and conditions,

duyên lời lẽ thí dụ phương tiện mà nói pháp đều là đạo vôthượng chánh-đẳng chánh-giác ư? Các điều nói đó đều vì dạy Bồ-Tát vậy. Nhưng Xá-Lợi-Phất! Nay ta sẽ dùng một thí dụ để chỉ rõ lại nghĩa đó, những người

parables, phrases, and expedient devices, all for the sake of Anuttarasamyaksambodhi? All of these teachings are for the sake of transforming Bodhisattvas. However, Shariputra, I shall now again make use of a parable in order to further clarify the principle, for all those who are wise gain understanding through parables."

có trí do thí dụ mà được hiểu"...

13. Xá-Lợi-Phất! Như trong quốc ấp, tụ lạc có vị đại Trưởng-giả tuổi đã già suy, của giàu vô lượng, có nhiều nhà ruộng và các tôi tớ. Nhà ông rộng lớn mà chỉ có một cửa để ra vào,

13. "Shariputra, suppose that in a country, a city, or a village, there is a great Elder, aged and worn, of limitless wealth, possessing many fields, houses, and servants." "His house is spacious and large, having only one door but with a great many people--one hundred, two

người ở trong đó rất đông; hoặc một trăm, hai trăm cho đến năm trăm người, lầu gác đã mục, vách phên sụp đổ, chân cột hư nát, trính xiêng xiêu ngã, bôn phía đồng một lúc, lửa bỗng nổi lên đốt cháy nhà cửa.

hundred, even five hundred of them--dwelling within it." "Its halls and chambers are decaying and old; its walls are crumbling. The pillars are rotting at their bases; the beams and ridgepoles are toppling dangerously." "All at once, throughout the house, a fire breaks out, setting the house ablaze."

Các người con của Trưởng-giả hoặc mười người, hoặc hai mươi người, hoặc đến ba mươi người ở trong nhà đó.

"The Elder's sons, ten, twenty, even thirty of them are inside the house."

14. Trưởng-giả thấy lửa từ bốn phía nhà cháy lên, liền rất sợ sệt mà

14. "The Elder, seeing the fire arise from the four sides, is greatly alarmed and makes the following nghĩ rằng: Ta dầu có thể reflection: 'Although I have been

ở nơi cửa của nhà cháy này, ra ngoài rất an ốn, song các con ở trong nhà lửa ưa vui chơi giỡn không hay biết, không sợ sệt, lửa đến đốt thân rất đau khổ lắm, mà lòng chẳng nhàm lo, không có ý cầu ra khỏi.

able to escape safely through this burning doorway, all my children remain inside the burning house, happily attached to their amusement, unaware, unknowing, not alarmed and not afraid. The fire presses upon them and the pain will sear them, but at heart they do not mind it, nor have they any thought to escape."

Xá-Lợi-Phất! Ông Trưởng-giả đó lại nghĩ: thân và tay của ta có sức mạnh, nên dùng vạt áo hoặc dùng ghế đẳng từ trong nhà mà ra ngoài. Ông lại nghĩ: Nhà này chỉ có một cái cửa mà lại hẹp nhỏ, các con thơ bé chưa hiểu, mê đắm chơi giỡn hoặc vấp ngã

"Shariputra, the Elder then reflects, 'My body and arms are strong. I might gather them into a cloth pouch or onto a table and take them from the house.' He further reflects, 'This house has only one door and it is narrow and small. My sons are young and immature and as yet know nothing. Attached to their place of play, they may fall and be burnt in the fire." "I must

bị lửa đốt cháy, ta nên vì chúng nó mà nói những việc đáng sợ.

tell them of this frightful matter, that the house has caught fire, and they must hurry and come out so as not to be burned.'

Nhà này đã bị cháy phải mau ra liền, chớ để bị lửa đốt hại. Nghĩ như thế rồi theo chỗ đã nghĩ đó mà bảo các con: "Các con mau ra!" Cha

So thinking, he speaks to his sons, saying, 'Come out, all of you quickly!' Although the father, in his pity, induces them with good words, still all the sons are happily attached to their amusements and

để dụ dỗ, mà các người con ưa vui chơi chẳng khứng tin chịu, chẳng sợ sệt, trọn không có lòng muốn ra, lại cũng chẳng hiểu gì là lửa? gì là nhà? thế nào là hại? Chỉ cứ đông tây chạy giỡn nhìn cha mà thôi.

dâu thương xót khéo nói play and refuse to believe him. They are not frightened or afraid and have no intention of leaving. What is more, they do not know what is meant by fire, what is meant by house or what is meant by being lost. They merely run from east to west in play, staring at their father."

15. Bây giờ, Trưởng-giả liền nghĩ nhà này đã bị lửa lớn đốt cháy, ta cùng các con nếu không ra liền chắc sẽ bị cháy, ta nay nên bày chước phương tiện khiến cho các con được khỏi nạn này.

15. "Then, the Elder has this thought, 'The house is already ablaze with a great fire. If my sons and I do not get out in time, we certainly shall be burned. I shall now devise an expedient device so that my sons can avoid this disaster."

Cha biết các con đều vẫn có lòng thích các đồ chơi trân báu lạ lùng, nếu có, chắc chúng nó ưa đắm, mà bảo các con rằng: "Đây này là những món ít có khó được mà các con có thể vui chơi, nếu các con không ra lấy, sau nầy chắc buồn hận. Các thứ

"The father, knowing both the predispositions of his sons and the preferences each has for various precious toys and unusual playthings to which they happily responded, speaks to them, saying, 'The things you will love to play with are rare and hard to get. If you do not take them, you will certainly regret it later.

xe dê, xe hươu, xe trâu như thế, nay ở ngoài cửa có thể dùng dạo chơi, các con ở nơi nhà lửa nên mau ra đây tùy ý các con muốn, cha đều sẽ cho các con".

Things such as these: a variety of sheep carts, deer carts, and ox carts, are now outside the door for you to play with. All of you should quickly come out of this burning house and I shall give you whatever you want."

Lúc bấy giờ, các người con nghe cha nói đồ chơi báu đẹp vừa ý

"Then the children, hearing their father speak of these precious playthings which suited their mình nên lòng mỗi người đều mạnh mẽ xô đẩy lẫn nhau cùng đua nhau rượt chạy tranh ra khỏi nhà lửa. wishes exactly, eagerly push and shove one another aside in a mad scramble, all fighting to get out of the burning house."

Khi đó Trưởng-giả thấy các con được an ổn ra khỏi nhà lửa đều ở trong đường ngã tư nơi đất trống không còn bị

"At that time, the Elder, seeing that all his sons had gotten out safely and were seated on the ground at the crossroads, is without further chướng ngại, tâm ông thơ thới vui mừng hớn hở. obstruction; his mind is at peace and he is filled with joy."

Bấy giờ, các người con đều thưa với cha rằng: "Cha lúc nãy hứa cho những đồ chơi tốt đẹp, nào xe dê, xe hươu, xe trâu xin liền ban cho"...

"Then the children all speak to their father, saying, 'Father, the fine playthings you promised us a while ago, the sheep carts, the deer carts, and the ox carts, please give them to us now." 16. Xá-Lợi-Phất! Khi đó Trưởng-giả đều cho lớn, xe đó cao rộng chưng dọn bằng các món báu, lan can bao quanh, bôn phía treo linh, lại dùng màn lọng giăng che ở trên, cũng dùng đồ báu đẹp tốt lạ mà trau giồi đó, dây

16. "O Shariputra, at that time, the Elder gives to all of his sons các con đồng một thứ xe equally great carts." "The cart is high and wide, adorned with a multitude of intertwining jewels, surrounded by railings, and hung with bells on its four sides. Further, it is covered with canopies, adorned with various rare and precious jewels, strung with jeweled cords and hung with

bằng báu kết thắt các dải hoa rũ xuống, nệm chiếu mềm mại trải chồng, gối đỏ để trên, dùng trâu trắng kéo, sắc da mập sạch thân hình mập đẹp, có sức rất mạnh bước đi ngay bằng mau le như gió, lại có đông tôi tớ để hầu ha đó.

flowered tassels. The cart is heaped with beautiful mats and set about with rosy cushions. It is yoked to an ox, plump and white and of fine appearance, of great muscular strength, that walks with even tread, as fleet as the wind, having also many servants who follow and guard it."

Vì cớ sao? Vì ông Trưởng-giả đó của giàu vô lượng, các thứ kho tàng thảy đều đầy ngập, ông nghĩ rằng: "Của cải của ta nhiều vô cùng, không nên dùng xe nhỏ xấu kém mà cho các con, nay những trẻ thơ này đều là con của ta,

"And why is this? That great Elder has limitless wealth and all manner of storehouses full to overflowing."

"So he reflects thus: 'My possessions are boundless. I should not give my children small or inferior carts.

đồng yêu không thiên lệch, ta có xe bằng bảy báu như thế số nhiều vô lượng nên lấy lòng bình đẳng mà đều cho chúng nó, chẳng nên sai khác"...

All of these youngsters are my children whom I love without partiality.

Having such great carts made of the seven jewels, infinite in number, I should give them to each one equally.

ta đó khắp cho cả người một nước hãy còn

Vì sao? Dầu đem xe của Why? If I gave them to an entire country, they would not run short; how much the less if I gave them to không thiếu huống gì các con. Lúc ấy các người con đều ngồi xe lớn được điều chưa từng có, không phải chỗ trước kia mình trông.

my children!" "Meanwhile, all of the children are riding around on the great carts, having gotten what they never expected to have, beyond their original hopes."

17. Xá-Lợi-Phất! Ý của ông nghĩ sao? Ông Trưởng-giả đó đồng đem xe trân báu lớn cho

17. "Shariputra, what do you think? When that Elder gives equally to all of his children the great jeweled

các người con, có lỗi hư vong chăng?

Xá-Lợi-Phật thưa:

ông Trưởng giả đó chỉ làm cho các người con được khỏi nạn lửa, toàn thân mạng chúng nó chẳng phải là hư vọng. Vì sao? Nếu được toàn thân mạng bèn đã được

carriages, is he guilty of falsehood or not?"

Shariputra replied, "No, World "Thưa Thế-Tôn! Không, Honored One. The Elder is not guilty of falsehood, for he has only enabled his children to avoid the calamity of fire, and has thereby saved their lives. Why is this? In saving their lives, he has already given them a fine plaything. How much the more so his setting up of

đô chơi tốt đẹp, huống nữa là dùng phương tiện burning house." cứu vớt ra khỏi nhà lửa.

expedients to save them from the

Thế-Tôn! Dầu ông Trưởng-giả đó nhẫn đến chẳng cho một thứ xe rất nhỏ còn chẳng phải Trưởng-giả đó trước có nghĩ như vầy: Ta dùng

"World Honored One, if that Elder had not given them even so much as a single small cart, he still would not have been speaking falsely. hư vọng. Vì sao? Vì ông Why? Because the Elder previously had this thought, 'I will use

chước phương tiện cho các con được ra khỏi, vì nhân duyên đó nên không hư vọng vậy. Huông gì ông Trưởnggiả tự biết mình của giàu vô lượng muốn lợi ích các con mà đồng cho xe lớn!"

expedients to lead my children out.'

For this reason, he is not guilty of falsehood. He is even less guilty since, knowing his own wealth to be limitless and wishing to benefit all his children, he gives to them equally great carts."

Phật bảo ngài Xá-Lợi-Phất: "Hay thay! Hay thay! Như lời ông nói, Xá-Lợi-Phất! Như-Lai cũng lại như thế, Phât là cha của tất cả thế gian, ở nơi các sự sợ hãi suy não lo buồn vô minh che tối hết hẳn không còn thừa, mà trọn thành tựu vô lượng tri-

18. The Buddha told Shariputra, "Good indeed, good indeed! It is just as you say." "Shariputra, the Thus Come One is also like this in that he is a father to all in the world. He has forever ended all fear, weakness, worry, ignorance and obscurity. He has completely realized the limitless Knowledge and Vision, Powers, and Fearlessnesses. He has great

kiến, trí-lực, vô-sở-úy; có sức đại thần thông cùng sức trí huệ đầy đủ các món phương tiện. Trí huệ Ba-la-mật, đại từ đại bi thường không hề lười mỏi. Hằng vì cầu việc lành lợi cho tất cả muôn loại mà sanh vào nhà lửa tam giới cũ mục này, để độ chúng

spiritual might and the power of wisdom. He has perfected the paramitas of expedients and wisdom. He is greatly kind and compassionate. Never tiring, he ever seeks the good, benefiting all. Thus he is born in the Three Realms which are like a burning house in order to save living beings from the fires of birth, old age, sickness, death, grief, misery,

sanh ra khỏi nạn lửa; sanh, già, bệnh, chết, lo buồn khổ não, ngu si tối tăm, ba độc; dạy bảo cho chúng sanh được vô-thượng chánh-đẳng chánh-giác. stupidity, dullness, and the three poisons. He teaches and transforms them, leading them to the attainment of Anuttarasamyaksambodhi."

19. Ta thấy, các chúng sanh bị những sự sanh, già, bệnh, chết, lo buồn

19. "He sees all living beings are scorched by birth, old age, sickness, death, grief, and misery.

khô não nó đốt cháy, cũng vì năm món dục (9) tài lợi mà bị các điều thống khổ. Lại vì tham mê đeo đuổi tìm cầu nên hiện đời thọ các điều khổ, đời sau thọ khô địa-ngục, súc-sanh, nga-quy. Nếu sanh lên trời và ở trong loài người thời nghèo cùng

They undergo various sufferings, because of the Five Desires, wealth and profit. Further, because of their clinging and grasping, they presently undergo a mass of sufferings and in the future will undergo sufferings in the hells, among the animals, or hungry ghosts. If born in the heavens or among human beings, they will suffer poverty and distress, the

khốn khố, bị khố vì người yêu thường xa lìa, kẻ oán ghét lại gặp gỡ. Các món khổ như thế mà chúng-sanh chìm trong đó vui vẻ dạo chơi, chẳng hay chẳng biết, chẳng kinh chẳng sợ, cũng chẳng sanh lòng nhàm không cấu giải thoát; ở trong nhà

suffering of being separated from what one loves, the suffering of being joined together with what one hates, and all the various sufferings such as these. However, living beings sunk in morass, joyfully sport, unaware, unknowing, unalarmed and unafraid. They do not grow satiated nor do they seek liberation. In the burning house of the Three Realms, lửa tam giới này đông tây rảo chạy dầu bị khổ lo.

they run about from east to west. Although they encounter nhiều vẫn chẳng lấy làm tremendous sufferings, they are not concerned."

20. Xá-Lợi-Phất! Đức Phật thấy việc này rồi bèn nghĩ rằng: Ta là cha của chúng sanh nên cứu chúng nó ra khỏi nạn khổ đó, ban vô lượng vô

20. "Shariputra, having seen this, the Buddha further thinks, 'I am the father of living beings. I should rescue them from these sufferings and difficulties, and give them the

Phật để chúng nó dạo chơi.

biên món trí huệ vui của limitless and boundless joy of the Buddha-wisdom to play with.""

Xá-Lơi-Phật! Đức Như-Lai lại nghĩ: Nếu ta chỉ dùng sức thần thông cùng sức trí huệ bỏ chước phương tiện, mà

"Shariputra, the Thus Come One further thinks, 'If I merely use spiritual power and the power of wisdom, and cast aside expedients, praising for all living beings the vì chúng sanh khen ngợi power of the Thus Come One's các món tri-kiến, trí-lực, Knowledge and Vision, Powers,

vô-sở-úy của Như-Lai, ăt chúng sanh chẳng có thể do đó mà được độ thoát. Vì sao? Vì các chúng sanh đó chưa khỏi sự sanh, già, bệnh, chết, lo buồn, đau khố, đương bị thiêu đốt trong nhà lửa tam giới, làm sao có thể hiểu được trí huệ của Phật.

and Fearlessnesses, living beings will not be able to be saved in this way. Why is this? All of these living beings have not yet escaped birth, old age, sickness, death, grief and misery. They are being scorched in the burning house of the Three Realms. How could they understand the wisdom of the Buddha?""

21. Xá-Lợi-Phất! Như ông Trưởng-giả kia dầu thân và tay có sức mạnh mà chẳng dùng đó, chỉ cứu các con thoát nạn nhà lửa, rồi sau đều cho xe trân báu lớn.

21. "Shariputra, just as that Elder, although he had a powerful body and arms, did not use them, but merely applied expedients with ân cần phương tiện gắng diligence to save all the children from disaster in the burning house, and afterwards gave to each of them a great cart adorned with precious jewels.

Đức Như-Lai cũng lại như thế, dầu có trí lực cùng sức vô úy (10) mà chẳng dùng đến, chỉ dùng trí huệ phương cứu vớt chúng sanh, vì chúng sanh nói ba thừa Thanh-văn, Duyên-giác cùng Phật-thừa mà bảo rằng: "Các ngươi không

In the same way, the Thus Come One, although he has powers and fearlessnesses, does not use them." "He merely uses wisdom and expedients to rescue living beings tiện nơi nhà lửa tam giới from the burning house of the Three Realms, speaking to them of Three Vehicles: those of Hearer, Pratyeka Buddha, and Buddha." "And he says to them, 'All of you should take no pleasure in dwelling nên ưa ở trong nhà lửa tam giới, chớ có ham mê các món sắc, thanh, hương, vị, xúc thô hèn, nếu tham, mê ắt sinh ái nhiệm thời sẽ bị nó đột; các ngươi mau ra khỏi ba cõi sẽ được chứng ba thừa: Thanh-văn, Duyên-giác và Phậtthừa.

in the burning house of the Three Realms. Do not lust after vulgar and evil forms, sounds, smells, tastes and tangible objects. If you attach to them greedily and give rise to love for them, you will be burnt. You should quickly escape the Three Realms and attain the Three Vehicles: the Hearer, Pratyeka Buddha, and Buddha Vehicles."

Nay ta vì các người mà bảo đảm việc đó quyết không dối vậy. Các người chỉ nên siêng năng tinh-tấn tu hành". Đức Như-Lai dùng phương tiện ấy để dụ dẫn chúng sanh thắng đến, lại bảo: "Các ngươi nên biết rằng pháp ba

"I now give my Pledge for this and it shall never be proved false. You need only diligently and vigorously cultivate.

The Thus Come One using these expedient means leads all living beings." "He further says, 'You should all know that the Dharmas

thừa đó đều là pháp của các đấng Thánh khen ngợi, là pháp tự tại không bị ràng buộc không còn phải nương gá tìm cầu, ngồi trong ba thừa này dùng các món căn, lực, giác-chi, thánh-đạo (11), thiền định vô lậu cùng giải thoát tam muội v.v... để

of the Three Vehicles have been praised by the sages.

They will make you free, unbound, and self-reliant.

Riding on these Three Vehicles, by means of non-outflow roots, powers, enlightenments, ways, dhyanas, concentrations, liberations, samadhis, and so on,

tự vui sướng, được vô lượng an ốn khoái lạc". you shall amuse yourselves and attain limitless peace and joy."

chúng sanh nào bề trong có trí tánh, theo đức Phật Thế-Tôn nghe pháp tin nhận ân cần tinh tấn, muốn chóng ra khỏi ba cõi tự cầu chứng Niết-bàn, gọi đó

22. Xá-Lợi-Phất! nếu có 22. "Shariputra, if there are living beings who inwardly possess the wisdom-nature, and hearing the Dharma from the Buddha, the World Honored One, believed and accepted it, diligently making progress, wishing quickly to escape the Three Realms and seeking

là Thanh-văn thừa, như các người con kia vì cầu xe dê mà ra khỏi nhà lửa.

Nirvana for themselves, they are called those of the Hearer Vehicle. They are like the children who sought the sheep carts and thereby escaped from the burning house."

Nếu có chúng sanh nào theo đức Phật Thế-Tôn

nghe pháp, tin nhận, rồi ân cần tinh tấn, cầu trí "If there are living beings who hearing the Dharma from the Buddha, the World Honored One, believed and accepted it, diligently making progress, and who seek for

huệ tự nhiên ưa thích riêng lẻ vắng lặng, sâu rõ nhân duyên của các pháp, gọi đó là Duyên-giác-thừa, như các người con kia vì cầu xe hươu mà ra khỏi nhà lửa.

themselves Spontaneous Wisdom, delighting in solitude and fond of stillness, deeply understanding the causal conditions of all dharmas: they are called those of the Pratyeka Buddha Vehicle. They are like the children who sought the deer carts and so escaped from the burning house."

Nêu có chúng sanh nào theo đức Phật Thế-Tôn nghe pháp tin nhận, siêng tu tinh tấn cầu nhứt-thiết-trí, Phật-trí, tu-nhiên-trí, vô-su-trí, các món tri-kiến-lực, vô-úy của Như-Lai, có lòng thương xót làm an vui cho vô lượng chúng sanh, lợi ích trời, người, "If there are living beings who hearing the Dharma from the Buddha, the World Honored One, believed and accepted it, earnestly cultivating with vigor, seeking Allwisdom, Buddha-wisdom, Spontaneous Wisdom, Untutored Wisdom, the Knowledge and Vision of the Thus Come One, his Powers and Fearlessnesses, pitying and comforting limitless living

độ thoát tất cả, hạng đó gọi là Đại-thừa, Bồ-Tát vì cầu được thừa này thời gọi là Ma-ha-tát, như các người con kia cầu xe trâu mà ra khỏi nhà lửa.

beings, benefiting gods and humans, saving all, they are called those of the Great Vehicle. Because the Bodhisattvas seek this vehicle, they are called Mahasattvas. They are like the children who sought the ox carts and so escaped from the burning house."

23. Xá-Lợi-Phất! Như ông Trưởng-giả kia thấy

23. "Shariputra, just as that Elder, seeing all his children safely escape

các con được an ôn ra khỏi nhà lửa đến chỗ vô úy, ông tự nghĩ, ta của giàu vô lượng, nên bình đẳng đem xe lớn đồng cho các con. Đức Như-Lai cũng lại như thế, là cha của tất cả chúng sanh, nếu thấy có vô lượng nghìn ức chúng sanh do cửa Phật giáo

the burning house to a place of fearlessness, and considering his own unlimited wealth, give to all of his children great carts."

"The Thus Come One, in the same way, is the father of all living beings. When he sees limitless kotis of living beings using the gateway of the Buddha's teaching to get off the fearsome and

mà thoát khỏi khô, ba cõi được sự vui Niết- bliss of Nirvana, bàn.

dangerous path of the sufferings of đường hiểm đáng sợ của the Three Realms and attain the

Bây giờ, đức Như-Lai bèn nghĩ: "Ta có vô lượng vô biên trí huệ, lực-vô-úy v.v... tạng pháp của các đức Phật, các chúng sanh này đều

The Thus Come One has this thought, 'I have limitless and boundless wisdom, powers, fearlessnesses and so on--the complete storehouse of the Buddhadharma. All of these living là con của ta đồng ban cho pháp Đại-thừa, chẳng để có người được diệt độ riêng, đều đem pháp diệt độ của Như-Lai mà cho chúng sanh nó diệt độ.

beings are my children. I should give to all of them great carts, not allowing them to gain individual Quiescence, but crossing them over to Quiescence by means of the Thus Come One's Quiescence.

Những chúng sanh đã thoát khỏi ba cõi đó, Phật đều cho món vui Having escaped the Three Realms, all these living beings are given as playthings the Buddha's Dhyana

thiền định, giải thoát v.v... của các đức Phật, các món đó đều là một tướng, một thứ mà các đấng Thánh khen ngợi, hay sanh ra sự vui sạch mầu bậc nhất.

Samadhis, Liberations, and so forth, all of one mark and one kind,

praised by the sages and productive of pure, wondrous, and foremost bliss."

24. Xá-Lợi-Phất! Như ông Trưởng-giả ban đầu dùng ba thứ xe dụ dẫn

24. "Shariputra, just as that Elder first having used the three carts to entice his children and then later

các con, sau rồi chỉ ban cho xe lớn vật báu trang nghiêm an ổn thứ nhất, song ông Trưởng-giả kia không có lỗi hư dối. Đức Như-Lai cũng như thế, không có hư dối, ban đầu nói ba thừa dẫn dắt chúng sanh sau rồi chỉ dùng Đại-thừa mà độ giải thoát đó.

having given them great carts adorned with jewels and supremely comfortable, is not guilty of falsehood, just so is the Thus Come One likewise not guilty of falsehood in first speaking of the Three Vehicles to entice living beings and then afterwards delivering them only by means of the Great Vehicle.

Vì sao? Như-Lai có vô lượng tạng pháp trí huệ, lực, vô-sở-úy, có thể ban pháp Đại-thừa cho tất cả chúng sanh, chỉ vì chúng sanh không thọ được hết.

What is the reason? The Thus
Come One has limitless wisdom,
powers and fearlessnesses, a
storehouse of Dharmas, and is able
to give to all living beings the
Great Vehicle Dharma. Not all
living beings, however, are able to
accept it.

Xá-Lợi-Phất! Vì nhân duyên đó nên phải biết các đức Như-Lai dùng sức phương tiện ở nơi một Phật-thừa phân biệt nói thành ba.

Shariputra, because of these causes and conditions, you should know that the Buddhas, using the power of expedient devices, in the One Buddha Vehicle, discriminate and speak of three."

Đức Phật muốn tuyên lại nghĩa trên mà nói kệ rằng:

The Buddha, wishing to restate his meaning, spoke verses, saying:

giả Có một nhà rất lớn Nhà đó đã lâu cũ Mà lai rất xấu xa, Phòng nhà vừa cao nguy Gốc cột lại gẫy mục Trính xiêng đều xiêu veo Nên móng đã nát rã,

25. Thí như ông Trưởng- 25. Suppose there was an Elder,

Who had a large house,

Which was very old,

And so was collapsing.

The halls were high and precarious,

The pillars rotting at their bases,
The beams and ridgepoles aslant,
The foundations and stairways
crumbling.

2	
Vách phên đều sụp đố	The walls and partitions were
	cracked and ruined,
Đất bùn rơi rớt xuống,	The plaster flaking and falling off.
Tranh lợp sa tán loạn	The thatch was falling every which
	way,
Kèo đòn tay rời khớp,	And the rafters and eave poles were
	coming loose,
Bốn bề đều cong vạy	The partitions on all sides were
	bent and misshapen;

It was filled with all kinds of filth.

Khắp đầy những tạp

nhơ,

Có đến năm trăm người Ở đỗ nơi trong đó. Chim xi, hiêu, điêu, thứu, Qua, chim thước, cưu, cáp Loài ngoan-xà, phúcyết, Giống ngô-công, dodiên, Loài thủ-cung, bá-túc

There were five hundred people Dwelling within it. There were kites, owls, hawks, and vultures, Crows, magpies, pigeons, and doves, Black snakes, vipers and scorpions, Centipedes and millipedes. There were geckoes and myriapods,

Dứu-ly cùng hề-thử Các giống độc trùng dữ Ngang doc xen ruỗi chay,

Chỗ phần giải hôi thối.

Đồ bất tịnh chảy tràn Các loài trùng khương luong

Bu nhóm ở trên đó,

Weasels, badgers, and mice--All sorts of evil creatures, Running back and forth.

There were places stinking of excrement and urine,

Oozing with filth,

With dung beetles

Clustered upon them.

Cáo, sói cùng dã-can

Liếm nhai và dày đạp Cắn xé những thây chết Xương thịt bừa bãi ra, Do đây mà bầy chó Đua nhau đến ngoạm lấy,

Ôm đói và sợ sệt Nơi nơi tìm món ăn Giành giựt cấu xé nhau There were foxes, wolves, and Yeh Kan,

Who nibbled at, trampled on,

And devoured corpses,

Scattering the bones and flesh.

Then packs of dogs

Came running to grab them,

Hungry, weak and terrified, Seeking food everywhere, Fighting and shoving, Gâm gừ gào sủa rên, Nhà đó sự đáng sợ Những biến trạng dường ấy.

Khắp chỗ đều có những Quỷ, ly, mị, vọng, lương

lượng

Quỷ Dạ-xoa quỉ dữ Nuốt ăn cả thịt người, Các loài trùng độc dữ Snarling, howling and barking.

The terrors in that house,

And the sights were such as these.

Li Mei and Wang Liang Were everywhere.

Yakshas and evil ghosts Were eating human flesh.

There were poisonous creatures of all kinds,

Những câm thú hung ác Âp, cho bú sản sanh Đều tự giấu gìn giữ Quỷ Dạ-xoa đua đến Giành bắt mà ăn đó, Ăn đó no nê rồi Lòng hung dữ thêm hăng Tiếng chúng đánh cãi nhau Thật rất đáng lo sợ.

And evil birds and beasts, Hatching their young, Each protecting its own. Yakshas raced to the spot Fighting one another to eat them. Having eaten their fill, Their evil thoughts grew more inflamed. The sound of their quarreling, Was dreadful to the extreme.

Những quỉ Cưu-bàn-trà Ngồi xổm trên đống đất Hoặc có lúc hỏng đất Một thước hay hai thước

Qua rồi lại, dạo đi Buông lung chơi cùng giỡn

Nắm hai chân của chó Đánh cho la thất thanh Kumbhanda ghosts

Were squatting on high ground, Sometimes leaving the ground A foot or two,

As they wandered to and fro Amusing themselves as they wished,

Grabbing dogs by two legs, And striking them so they lost their bark, Lây chân đạp trên cổ

Twisting their legs around their necks,

Khủng bố chó để vui.

Frightening the dogs for their own pleasure.

Lại có các giống quỷ Thân nó rất cao lớn

Further there were ghosts,

Trần truồng thân đen

Their bodies very tall and large,

xấu

Naked, black and thin,

Thường ở luôn trong đó Rên tiếng hung ác lớn Kêu la tìm món ăn

Always dwelling therein, Emitting loud and evil sounds, Howling in search of food.

Lại có các giống quỷ Cổ nó nhỏ bằng kim, Lại có các giống quỷ Đầu nó như đầu trâu Hoặc là ăn thịt người Hoặc là ăn thịt chó, Đầu tóc rối tung lên Rất ác lại hung hiểm,

Bị đói khát bức ngặt

Further there were ghosts With throats like needles. Again there were ghosts With heads like oxen, Now eating human flesh, And then devouring dogs. Their hair was disheveled They were harmful, cruel and dangerous, Oppressed by hunger and thirst, Kêu la vừa rong chạy

They ran about shouting and crying out.

Dạ-xoa cùng quỷ đói Các chim muông ác độc

There were yakshas, hungry ghosts, And all sorts of evil birds and

beasts,

Đói gấp rảo bốn bề

Frantic with hunger, facing the four directions,

Rình xem các cửa sổ Các nạn dường thế đấy Vô lượng việc ghê sợ

Peeking out the windows,

Such were the troubles

And terrors beyond measure there.

26. Nhà cũ mục trên đó Thuộc ở nơi một người Người ấy vừa mới ra Thời gian chưa bao lâu Rồi sau nhà cửa đó Bồng nhiên lửa cháy đỏ Đồng một lúc bốn bề Ngọn lửa đều hừng hực, Rường cột và trính xiêng

26. This old, decaying house Belonged to a man Who had gone but a short distance When, before very long, The rear rooms of the house Suddenly caught fire. All at once, all four sides Were enveloped by raging flames, The beams, ridgepoles, rafters, and pillars

Tiếng tách nổ vang động

Nát gẫy rơi rớt xuống Vách phên đều lở ngã,

Các loại quỷ thần thảy Đồng cất tiếng kêu to, Các giống chim điêu, thứu

Quỷ Cưu-bàn-trà thảy Kinh sợ chạy sảng sốt Shook and split with the sound of explosion,

Snapped apart and fell,

As the walls and partitions collapsed and fell in.

All the ghosts and spirits

Screamed loudly,

While the hawks, vultures, and other birds,

The Kumbhandas, and so forth, Ran about in a panic, Vẫn không tự ra được, Thú dữ loài trùng độc Chui núp trong lỗ hang Các quỷ Tỳ-xá-xà Cũng ở trong hang đó Vì phước đức kém vậy Bị lửa đến đốt bức Lại tàn hại lẫn nhau

Uống máu ăn thịt nhau. Những loại thú dã-can

Unable to get themselves out. Evil beasts and poisonous insects Hid away in the holes and crevices, While the pishacha ghosts Also dwelt therein. Their blessings and virtue scanty, They were hard pressed by the fire; They wrought harm on one another,

Drinking blood and eating flesh. As the packs of Yeh Kan

Thời đều đã chết trước Các giống thú dữ lớn Giành đua đến ăn nuốt. Khói tanh bay phùn phut Phủ khắp bít bốn bề, Loài ngô-công, do-diên Cùng với rắn hung độc Bị lửa lòn đốt cháy Tranh nhau chạy khỏi hang

Were already dead,
Monstrous evil beasts
Raced to devour them,
While billows of stinking smoke

Permeated all four sides.
Centipedes and millipedes,
And various kinds of poisonous snakes,
Burnt by the fire,
Fought to escape their holes.

Quỷ Bàn-trà rình chờ Liền bắt lấy mà ăn. Lại có các ngạ-quỷ Trên đầu lửa rực cháy Đói khát rất nóng khổ

Sảng sốt chạy quàng lên,

Nhà lửa đó dường ấy Rất đáng nên ghê sợ Độc hại cùng tai lửa Kumbhanda ghosts

Grabbed and ate them.

Further, all the hungry ghosts,

The tops of their heads aflame,

Tormented by hunger, thirst, and

heat,

Ran about in terror and distress.

So it was in that house:

Terrifying to the extreme,

With dangers and conflagrations--

Các nạn	chẳng	phải
một.		

A host of troubles, not just one.

27. Lúc bấy giờ chủ nhà 27. At that time the owner of the house

Đứng ở nơi ngoài cửa Nghe có người mách rằng:

Was standing outside the door When he heard someone say,

Các người con của ông Trước đây vì dạo chơi Mà đến vào nhà này

"All of your children Awhile ago, in play, Went into this house. Thơ bé không hiểu biết Chỉ vui ham ưa đắm

Being young and ignorant,
They delight in play and cling to

Trưởng-giả vừa nghe xong

Having heard this, the Elder

Kinh sợ vào nhà lửa

Entered the burning house, in

Tìm phương nghi cứu tế

Intending to save them

amusements."

alarm.

Cho con khỏi thiêu hại

From being burned

Mà dụ bảo các con

He warned his children

Nói rõ các hoạn nạn:

Of the host of disasters:

Nào ác quỷ độc trùng

Hỏa tai lan tràn cháy Các sự khổ thứ lớp Nối luôn không hề dứt Loài độc xà, ngươn phúc Và các quỷ Dạ-xoa Cùng quỷ Cưu-bàn-trà Những dã-can, chồn, chó

"The evil ghosts, the poisonous insects

and the spreading conflagration,

A host of sufferings, in succession

Are continuous, without

interruption.

The poisonous snakes and vipers

And all the yakshas,

And Kumbhanda ghosts,

Yeh Kan, foxes and dogs,

Chim điêu, thứu, xi, hiêu

Lại giống bá túc thảy Đều đói khát khố gấp Rất đáng phải ghê sợ Chỗ khổ nạn như thế

Huống lại là lửa lớn.

Hawks, vultures, kites and owls,

And varieties of centipedes

Are frantic with hunger and thirst,

And terrifying to the extreme.

There are so many sufferings and

troubles,

So much increased by this great

fire!"

Các con nhỏ không hiểu But all the children, without

knowledge,

Dầu có nghe cha dạy Cứ vẫn còn ham ưa Vui chơi mãi không thôi

Although they heard their father's warnings,

Vui chơi mãi không thôi Still clung to their amusements And sported without cease.

28. Bấy giờ trưởng-giả kia
Mới bèn nghĩ thế này
Các con như thế đó
Làm ta thêm sầu não

Nay trong nhà lửa này

28. At that time, the Elder Further had this thought:

"Being like this, my children Add to my worry and distress; Now, in this house, there is not Không một việc đáng vui

Mà các con ngây dại Vẫn ham mê vui chơi Chẳng chịu nghe lời ta

Toan sẽ bị lửa hại.

Ông bèn lại suy nghĩ

Nên bày các phương

tiện

Bảo với các con rằng:

Cha có rất nhiều thứ

A single thing in which to take pleasure,

And yet all these children

Are intoxicated by their play.

Not heeding my instructions,

They will be injured in the fire."

Just then he thought

To devise expedients.

He said to the children,

I have all kinds

Các đồ chơi trân kỳ Những xe báu tốt đẹp

Nào xe dê, xe hươu
Cùng với xe trâu lớn
Hiện để ở ngoài cửa
Các con mau ra đây
Cha chính vì các con
Mà sắm những xe này
Tùy ý các con thích
Có thể để dạo chơi.

Of precious playthings:

Fine carriages, wonderful,

bejeweled

Sheep carts and deer carts,

And great ox carts,

Now, right outside the door.

So come out, all of you,

For I have, just for you,

Had these carts made.

Just as you wish,

You can play with them."

Các con nghe cha nói Các thứ xe như vậy Tức thời cùng giành đua Rảo chạy ra khỏi nhà Đến nơi khoảng đất trống Rời những sự khổ nạn

Được ra khỏi nhà lửa

O nơi ngã tư đường

When the children heard him speak Of carriages such as these, They immediately raced Out in a scramble, To a clearing where

They were then safe from harm. Trưởng-giả thấy các con The Elder, seeing that his children Had escaped the burning house, And were standing at the crossroads,

Đều ngồi tòa sư-tử Ông bèn tự mừng rằng Ta nay rất mừng vui Những đứa con ta đây Đẻ nuôi rất khó lắm

Chúng nhỏ dại không hiểu

Mới lầm vào nhà hiểm

Có nhiều loài trùng độc

Sat on his Lion's throne

And rejoiced to himself, saying,

"Now, I am happy!

All of these children

Were hard to bring into the world

and raise;

Stupid, young and without

knowledge,

They went into this dangerous

house,

Swarming with poisonous insects

Quy, ly, mị đáng sợ Lửa lớn cháy hừng hực Bốn phía đều phựt lên Mà các trẻ con này Lai ham ua vui choi Nay ta đã cứu chúng Khiến đều được thoát nan Vì thế các người ơi! Ta nay rất vui mừng. Khi ấy các người con

And fearful Li Mei ghosts,
Ablaze with a great fire,
Raging on all sides.
But all these children
Still clung to their amusements.
I have now rescued them
And saved them from disaster.

Therefore, of all people, I am the happiest!"
Then, all the children,

Biết cha đã ngồi an

Đều đến bên chỗ cha Mà thưa cùng cha rằng: Xin cha cho chúng con Ba thứ xe báu lạ Như vừa rồi cha hứa Các con mau ra đây Sẽ cho ba thứ xe Tùy ý các con muôn Bây giờ chính phải lúc

Knowing their father was sitting at ease,

All went before him

And addressed him saying,

"Please give to us

The three jeweled carts

That you promised to us, saying,

'If you children come out

I will give you three carts

Just like you wanted.'

Now the time has come,

Xin cha thương cấp cho. Please give them to us!"

29. Trưởng-giả giàu có lớn

29. The Elder, having great wealth,

Kho đụn rất nhiều đầy Vàng bạc cùng lưu ly Xa-cừ ngọc mã-não, Dùng những món vật

báu

And storehouses containing much Gold, silver and lapis lazuli, Mother-of-pearl and carnelian, Used these precious things

Tạo thành các xe lớn Chung don trang nghiêm đẹp Khắp vòng có bao lơn Bốn mặt đều treo linh Dây vàng xen thắt tụi

Lưới mành kết trân châu And gem-studded nets Giăng bày phủ phía trên Hoa vàng các chuỗi ngọc

To make several great carts.

They were decorated and adorned,

Surrounded by railings,

Hung with bells on all four sides,

With golden cords strung about

them,

Spread above them.

There were golden flowered tassels

Lòng thòng rũ khắp chỗ Các màu trang sức đẹp Khắp vòng xây quanh xe

Dùng nhiễu hàng mềm mại

Đế làm nệm lót ngồi Vải quý mịn rất tốt Giá trị đến nghìn muôn

Bóng láng trắng sạch sẽ

Hanging from them everywhere, And various multi-colored ornaments

Encircling them.

Soft silk and cotton

Made up the cushions,

And fine coverings,

Valued in the thousands of millions,

Pure white and sparkling clean

Dùng trải trùm trên nệm Có trâu trắng to lớn Mập khỏe nhiều sức

mạnh

Thân hình rất tươi tốt

Để kéo xe báu đó

Đông những tôi và tớ

Mà chực hầu giữ gìn Đem xe đẹp như thế Were spread atop them.

Great white oxen,

Plump, strong and powerful,

Of fine appearance,

Were yoked to the precious carts.

They were surrounded by many

footmen

Who were attending to them.

Such fine carriages as these

Đồng ban cho các con

Were given equally to all the children.

Các con lúc bấy giờ

Then all the children

Rất vui mừng hớn hở

Danced for joy;

Ngồi trên xe báu đó

They mounted their jeweled carts

Dạo đi khắp bốn

And rode off into the four

phương

directions,

Vui chơi nhiều khoái

Happily amusing themselves

lạc

In unobstructed comfort.

Tự tại không ngăn ngại.

30. Bảo Xá-Lợi-Phất	30. I tell you, Shariputra,
này	
Đức Phật cũng như vậy	I am like this, too,
Tôn cả trong hàng	The honored among many sages,
Thánh	The father of the worlds.
Cha lành của trong đời	
Tất cả các chúng sanh	All living beings
Đều là con của ta	Are my children;
Say mê theo thế lạc	Deeply attached to worldly
	pleasures,
Không có chút huệ tâm	They have no wise thoughts at all.

Ba cõi hiểm không an

In the three realms there is no peace;

Dường như nhà lửa cháy

They are like a burning house filled with many sufferings,

Các nạn khổ dẫy đầy

And frightening indeed.

Rất đáng nên ghê sợ

Ever present are the woes

Thường có những sanh,

Of birth, old age, sickness, death,

già

.

Fires such as these,

Bệnh, chết và rầu lo Các thứ lửa như thế Cháy hừng chẳng tắt dứt

Raging without cease.

Đức Như-Lai đã lìa

The Thus Come One has already left

Nhà lửa ba cõi đó

The three realms' burning house behind.

Vắng lặng ở thong thả An ổn trong rừng nội Hiện nay ba cõi này Đều là của ta cả

Quietly I dwell at ease, In forest and field at peace.

And now it is, that the three realms, Entirely belong to me, Những chúng sanh trong đó Cũng là con của ta Mà nay trong ba cõi Có nhiều thứ hoạn nạn Chỉ riêng một mình ta Có thể cứu hộ chúng Dâu lại đã dạy bảo Mà vẫn không tin nhận Vì nơi các dục nhiễm

And in them all the living beings

Are children of mine.

But now, this place

Is filled with calamities,

And I am the only one

Able to rescue them.

Although I instructed them,

They do not believe or accept,

Because of their deep attachment

and greed

Rất sanh lòng tham mê Bởi thế nên phương tiện Vì chúng nói ba thừa Khiến cho các chúng sanh

Rõ ba cõi là khổ

Mở bày cùng diễn nói Những đạo pháp xuất thế,

Các người con đó thảy

To all the defiling desires.

Using these expedients,

I speak to them of three vehicles,

Causing all living beings

To understand the pain of the three realms,

I reveal and extensively proclaim The Way which transcends the world.

All of these children,

Nếu nơi tâm quyết định	If they fix their minds,
Đầy đủ ba món minh	Can perfect the three clarities
(13)	
Và sáu món thần thông	And the six spiritual powers.
(14)	
Có người được Duyên-	Some shall become conditioned-
Giác	enlightened ones,
Hoặc bất thối Bồ-Tát.	And others irreversible
	Bodhisattvas.
Xá-Lợi-Phất phải biết	Shariputra,
Ta vì các chúng sanh	I, for living beings,

Dùng món thí dụ này Để nói một Phật-thừa Các ông nếu có thể Tin nhận lời nói đây. Tất cả người đều sẽ Chứng thành quả Phật đạo Speak this parable
Of the One Buddha Vehicle.
If all of you are able
To believe and accept these words,
You shall, in the future,
Realize the Buddha Way.

31. Phật thừa đây vi diệu Rất thanh tịnh thứ nhất 31. This vehicle is subtle and wonderful,
Pure and foremost.

Ở trong các thế giới Không còn pháp nào trên

Của các Phật vui ưa,
Tất cả hàng chúng sanh
Đều phải nên khen ngợi
Và cúng dường lễ bái
Đủ vô lượng nghìn ức
Các trí lực giải thoát
Thiền định và trí huệ

In all the worlds
It is the most supreme.

The Buddhas rejoice in it,
And all living beings
Should praise it as well.
Make offerings and bow before it.
Limitless Thousands of Millions
Of powers and liberations,

Dhyana samadis and wisdom,

Cùng pháp khác của Phật

Chứng được thừa như thế

Khắp cho các con thảy Ngày đêm cùng kiếp số Thường được ngồi dạo

Cho các hàng Bồ-Tát Cùng với chúng Thanh-

chơi

văn

And the Buddhas' other Dharmas

Are obtained in a vehicle such as this.

I cause all my children,

Night and day for many aeons,

Ever to amuse themselves

In the company of the Bodhisattvas And the host of Hearers,

Nương nơi thừa báu này Mà thẳng đến đạo tràng. Vì bởi nhân duyên đó Tìm kỹ khắp mười

phương

Lại không thừa nào

khác

Trừ Phật dùng phương

tiện

Bảo với Xá-Lợi-Phất!

Bọn ông các người thảy

Riding this precious vehicle

Straight to the field of the Way.

For these reasons,

Though they seek in the ten

directions,

There is no other vehicle,

Except for the Buddhas'

expedients.

I tell you, Shariputra,

That all of you

Đều là con của ta
Ta thời là cha lành.
Các ông trải nhiều kiếp
Bị các sự khổ đốt

Ta đều đã cứu vớt
Cho ra khỏi ba cõi
Ta dầu ngày trước nói
Các ông được diệt độ

Are my children, And I am your father. For many aeons, you Have been burned by many miseries, And I have saved you all, Leading you out of the triple realm. Although earlier I said That you had passed into

Quiescence,

Nhưng chỉ hết sanh tử

Mà thật thời chẳng diệt Nay việc nên phải làm Chỉ có trí huệ Phật.

Nếu có Bồ-Tát nào Ở trong hàng chúng này Có thể một lòng nghe Pháp thật của các Phật, It was only an end to birth and death

And not real Quiescence.

What you should accomplish now, Is nothing but the Buddhas' wisdom.

If there are Bodhisattvas
Within this assembly,
They can singlemindedly listen to
The Buddha's real Dharma

Các đức Phật Thế-Tôn	Although the Buddhas, World
	Honored Ones,
Dầu dùng chước	Employ expedient devices,
phương tiện	
Mà chúng sanh được độ	The living beings they transform
Đều là Bồ-Tát cả	All are Bodhisattvas.
32. Nếu có người trí nhỏ	32. If there are those of little
	wisdom,
Quá mê nơi ái dục	Deeply attached to love and desire,
Phật bèn vì bọn này	For their sakes

Mà nói lý khổ-đế, Chúng sanh nghe lòng mừng

I teach the truth of suffering. Living beings then rejoice

Được điều chưa từng có Đức Phật nói khổ-đế,

Gaining what they never had, For the Buddha's Teaching of suffering's truth is true, real and not false.

Chơn thật không sai khác

> If there are living beings, Who do not know the origin of suffering,

Nếu lại có chúng sanh Không rõ biết gốc khổ

Quá say nơi khổ nhân	
----------------------	--

Who are deeply attached to the cause of suffering,

Chẳng tạm rời bỏ được

Unable to leave if for even a

moment,

Phật vì hạng người này

For their sakes

Dùng phương tiện nói

I expediently speak of the Way,

day

Nguyên nhân có các The d

khổ

Tham dục là cội gốc

The cause of all suffering

Is rooted in desire.

Nếu dứt được tham dục Khổ không chỗ nương đỗ

Dứt hết hẳn các khổ Gọi là để thứ ba Vì chứng diệt-đế vậy

Mà tu hành đạo-để Lìa hết các khổ phược Gọi đó là giải thoát If one extinguishes greed and desire,

Suffering has nothing to rest upon.

The extinction of all suffering

Is called the third truth.

For the sake of the truth of

Quiescence,

One cultivates the Way;

Leaving all suffering's bonds

Is called the attainment of

liberation.

Người đó nơi pháp gì Mà nói được giải thoát?

From what is it

That these people have been

liberated?

Chỉ xa rời hy vọng

Gọi đó là giải thoát

Kỳ thực chưa phải được

Giải thoát hẳn tất cả

Đức Phật nói người đó

Chưa phải thật diệt độ

The mere separation from the false

Is called liberation.

In reality they have not yet

Attained total liberation.

The Buddha says that these people

Have not yet truly reached

Quiescence,

Because they have not yet attained

Vì người đó chưa được

Đạo quả vô thượng vậy. Ý của ta không muốn Cho đó đến diệt độ, Ta là đấng Pháp-vương Tự tại nơi các Pháp Vì an ổn chúng sanh Nên hiện ra nơi đời. The Unsurpassed Way.
It is not my wish
To lead them to Quiescence.
I am the Dharma King,
At ease within all the Dharmas.
I manifest within this world
To bring peace and tranquility to living beings.

Xá-Lợi-Phất phải biết Pháp ấn của ta đây

Shariputra! This Dharma Seal of mine

Vì muốn làm lợi ích Cho thế gian nên nói Tại chỗ ông đi qua Chớ có vọng tuyên truyền.

Nếu có người nghe đến Tùy hỷ kính nhận lấy

Phải biết rằng người ấy Là bậc bất-thối-chuyển Nếu có người tin nhận Is spoken because I wish to benefit the world.

Wherever you roam, do not propagate it wrongly.

If there be those who hear it, And rejoice, receiving it atop their crowns,

You should know that such people Are Avaivartika.

Those who believe and accept

Kinh pháp vô thượng này.

Thời người đó đã từng Thấy các Phật quá khứ Cung kính và cúng dường

Cũng được nghe pháp này.

Nếu người nào có thể Tin chịu lời ông nói Thời chính là thấy Ta The Dharma of this Sutra,

These people have already seen The Buddhas of the past, Reverently making offerings,

And hearing this Dharma as well.

Those who are able
To believe what you say,
They then see me,

Cũng là thấy nơi ông	And they see you,
Cùng các chúng Tỳ-	And also the Bhikshusangha,
kheo	
Và các hàng Bồ-Tát.	As well as all the Bodhisattvas.
33. Phật vì người trí sâu	33. This Sutra of the Dharma
	Flower
Nói kinh Pháp-Hoa này	Is spoken for those of profound
	wisdom;
Kẻ thức cạn nghe đến	When those of shallow
	understanding hear it,

Mê lầm không hiểu được.

Tất cả hàng Thanh-văn Cùng với Bích-chi-Phật Ở trong kinh pháp này Sức kia không hiểu được.

Chính ông Xá-Lợi-Phât Hãy còn nơi kinh này Dùng lòng tin được vào Confused and deluded, they fail to understand it.

The Hearers, everyone,
And the Pratyeka Buddhas,
Find the contents of this Sutra
Far beyond their powers.

You, Shariputra,
Gained entry to this Sutra
By means of faith.

Huống là Thanh-văn khác.

Bao nhiêu Thanh-văn

khác

Do tin theo lời Phật

Mà tùy thuận kinh này Chẳng phải trí của mình. How much the more so other

Hearers.

Those Hearers,

Because of their faith in the

Buddha's words,

Comply with this Sutra.

But it is beyond the range of their own wisdom.

34. Lại này Xá-Lợi-Phất!

Kẻ kiêu mạn biếng lười Vọng so chấp lấy ngã

Chớ vì nói kinh này, Hạng phàm phu biết cạn

Quá mê năm món dục Nghe pháp không hiểu được 34. Further, Shariputra

To the arrogant and lazy

And those who reckon the view of self,

Do not speak this Sutra.

Hạng phàm phu biết cạn Common folk of shallow understanding,

Deeply attached to the five desires, Hearing it, will fail to understand; Cũng chẳng nên vì nói. Nếu có người không tin

Khinh hủy chê kinh này
Thời là dứt tất cả
Giống Phật ở thế gian.
Nếu có người sịu mặt
Mà ôm lòng nghi hoặc
Ông nên lóng nghe nói
Tội báo của người đó

Do not speak it to them, either. If there be those who do not believe,

And who slander this Sutra, They thereby sever all

Worldly Buddha seeds.

Or if, with a scowl,

They harbor doubts and delusions

You should listen now,

As I speak of their offense-

retribution:

Hoặc Phật còn tại thể Hoặc sau khi diệt độ Nếu có người chê bai Kinh điển như thế này Thấy có người đọc tụng Biên chép thọ trì kinh Rồi khinh tiện ghét ghen Mà ôm lòng kết hòn Tội báo của người đó Ông nay lại lóng nghe.

Whether a Buddha is in the world,
Or has entered into Quiescence.
If there be those who slander
A Sutra such as this one,
Who, seeing others read or recite it,
Copy it out or uphold it,
Scorn, despise, hate and envy them,

And harbor grudges against them, As to their offense retribution, Listen now, once again: Người đó khi mạng chung

Sa vào ngực A-tỳ Đầy đủ một kiếp chẵn Kiếp mãn hết lại sanh Cứ xoay vần như thế Nhẫn đến vô số kiếp.

Hoặc làm chó, dã-can

Từ trong địa ngục ra

Sẽ đọa vào súc sanh,

These people at life's end

Will enter the Avichi Hell

For an entire aeon.

At the aeon's end, born there again,

In this way they will revolve,

Through uncountable aeons.

When they escape from the hells,

They shall take the bodies of

animals,

Such as dogs or Yeh Kan,

Thân thế nó ốm gây Đen điu thêm ghẻ lác Bị người thường chọc ghẹo

Lại còn phải bị người Gớm nhờm và ghét rẻ Thường ngày đói khát khổ

Xương thịt đều khô khan,

Tall and emaciated,

Mottled, black and scabbed,

Repulsive to others.

Further, by human beings,

They will be hated and scorned;

Always suffering from hunger and

thirst,

Their bones and flesh will be withered up.

Lúc sống chịu khổ sở

Chết bị ném ngói đá

Vì đoạn mất giống Phật Nên thọ tội báo đó

Hoặc sanh làm lạc đà
Hoặc sanh vào loài lừa
Thân thường mang kéo
nặng

During their lives they will be pricked by poisonous thorns; When dead they will be buried under tiles and stones.

They suffer this offense retribution, Because they have severed their Buddha seeds.

They may become camels

Or they may be born among asses,

Always carrying heavy burdens

Lại thêm bị đánh đập Chỉ nhớ tưởng: nước, cỏ Ngoài ra không biết gì Vì khinh chê kinh này Mà mắc tội như vậy Có khi làm dã-can Đi vào trong xóm làng Thân thể đầy ghẻ lác

Lại chột hết một mắt Bị bọn trẻ nhỏ vây

And beaten with sticks and whips, Thinking only of water and grass, And knowing nothing else. They suffer retribution such as this Because of slandering this Sutra. Some may become Yeh Kan, Entering villages, Their bodies covered with scabs

and sores,

And also missing an eye, Beaten and stoned Theo đánh đập liệng ném

Chịu nhiều các đau khố Hoặc có lúc phải chết Ở đây vừa chết rồi Liền lại thọ thân rắn

Thân thể nó dài lớn Đến năm trăm do tuần Điếc ngây và không chân By young children,

Undergoing all this pain,

Even to the point of death.

Having died in this manner

They are then reborn as huge

serpents,

Their bodies as long

As five hundred yojanas.

Deaf and stupid, without feet,

Lăn lóc đi bằng bụng

Bị các loài trùng nhỏ

Cắn rúc ăn thịt máu

Bị khổ cả ngày đêm

Không tạm có ngừng

nghỉ

Vì khinh chê kinh này

Mà mắc tội như vậy.

Nếu được sanh làm

người

They writhe about on their

stomachs,

Stung and eaten

By many small insects.

Undergoing suffering day and night

Without respite,

They suffer such retribution

For having slandered this Sutra.

If they become humans,

Các căn đều ám độn Lùn xấu lại lệch què Đui điệc thêm lưng gù Có nói ra lời gì Mọi người không tin nhận Hơi miệng thường hôi thối

Bị quỷ mị dựa nhập Nghèo cùng rất hèn hạ Bị người sai khiến luôn, All their faculties are dim and dull. They are squat, ugly, palsied, lame, Blind, deaf and hunchbacked. Whatever they may say,

People will not believe them.

Their breath ever stinking,

The converte of others

The servants of others,

Nhiều bệnh thân ốm gầy Không có chỗ cậy nhờ Dù nương gần với người

Mà người chẳng để ý Nếu có được điều chi Thời liền lại quên mất, Nếu học qua nghề thuốc

Always sick and emaciated,

With no one to rely upon.

Although they may draw near to others,

Others will never think of them.

If they should gain something

They will quickly forget and lose it.

Should they study the ways of

medicine,

Theo đúng phép trị bịnh |Following the prescription to cure illness,

Mà bệnh người nặng thêm Hoặc có khi đến chết, Nêu tự mình có bệnh Không người chữa lành được Dù có uống thuốc hay Mà bệnh càng thêm nặng, Hoặc người khác phản

nghịch

They will only make other's illnesses worse.

Even to the point of death.

If they get sick themselves,

No one will try to save or cure them.

Although they take good medicine, It will only increase their pains.

If they meet with rebellion,

Cướp giật trộm lấy của Các tội dường thế đó Lại tự mang vạ lây. They will be plundered and robbed. People with such offenses,

Will perversely be subject to such misfortunes,

Những người tội như đây

Offenders such as these

Trọn không thấy được

Will never see the Buddha,

Phật

The King among the sagely hosts,

Là vua trong hàng

Thánh

Thường nói pháp giáo	Speaking the Dharma, teaching and
hóa	transforming.
Những người tội như	Offenders such as these
đây	
Thường sanh chỗ hoạn	Will always be born in difficult
nạn	circumstances.
Tâm cuồng loạn, tai	Insane, deaf, with mind confused,
điếc	
Trọn không nghe pháp	They will never hear the Dharma.
được,	
Trải qua vô số kiếp	Throughout eons as countless

Như số cát sông Hằng Sanh ra liền điếc câm Các căn chẳng đầy đủ Thường ở trong địa ngục

Như dạo chơi vườn nhà,

Ở tại các đạo khác Như ở nhà cửa mình As the Ganges river's sands,
They will be born deaf and dumb,
With all their faculties incomplete;
They will always dwell in the hells,

Roaming there as if in pleasure gardens,

Or born in the other evil paths, Which they will take as their house and home. Lạc đà, lừa, lọn, chó

Là chỗ kia thường đi Vì khinh chê kinh này Mắc tội dường thế đó. Nếu được sanh làm người Điếc, đui lại câm, ngọng

Nghèo cùng các tướng

Suy

Among camels, asses, pigs and dogs--

These are the places they will walk, They undergo such retribution, Because of slandering this Sutra. If they become humans,

They will be deaf, blind and dumb, Poor and decrepit,

Dùng đó tự trang nghiêm.

Sưng bủng bệnh khô

khát

Ghẻ, lác, cùng ung thư

Các bệnh như trên đó

Dùng làm y phục mặc,

Thân thế thường hôi

hám

Nhơ nhớp không hề

sach

Yet adorning themselves therewith.

Swollen with water, or else dehydrated,

With scabs and boils,

And other such illnesses,

They will clothe themselves.

Their bodies will always stink

Of filth and impurity.

Lòng chấp ngã sâu chặt Thêm nhiều tánh giận hòn

Deeply attached to the view of self, Their hatred shall only increase.

Tình dâm dục hẫy hừng Đến chẳng chừa cầm thú, Ablaze with sexual desire,
They are no different than birds or
beasts.

Vì khinh chê kinh này Mắc tội dường thế đó.

They will suffer such retribution For having slandered this Sutra.

35. Bảo cho Xá-Lợi-Phất! 35. I tell you, Shariputra,

Người khinh chế kinh này

Nếu kể nói tội kia Cùng kiếp cũng chẳng hết

Vì bởi nhân duyên đó
Ta vẫn bảo các ông
Trong nhóm người vô
trí

Chớ nên nói kinh này

Were I to speak of the offenses

Of those who slander this Sutra, I would not finish to the end of an aeon.

For these reasons,
I expressly tell you,
Do not speak this Sutra

Among those who have no wisdom.

Nếu có người lợi căn	If there are those with keen
	faculties,
Sức trí huệ sáng láng	And wisdom which clearly
	comprehends,
Học rộng và nhớ dai	With much learning and a strong
	memory,
Lòng mong cầu Phật	Who seek the Buddha's Path,
đạo	
Những hạng người như	For people such as these,
thế	
Mới nên vì đó nói	You may speak it.

Nếu có người đã từng

If there are those who have seen in the past

Thấy trăm nghìn ức Phât

Hundreds of thousands of millions of Buddhas,

Trồng các cội đức lành

Who have planted wholesome roots,

Thâm tâm rất bền vững Hang người được như

Who have deep and firm minds,

Hạng người được như

For people such as these,

thể Mới nên vì đó nói.

You may speak it.

Nếu có người tinh tấn

If there are those who are vigorous,

Thường tu tập lòng từ

Ever cultivating minds of compassion,

Chẳng hề tiếc thân mang

Not sparing body or life,

Mới nên vì đó nói

For them you may speak it.

Nêu có người cung kính | If there are those who are reverent.

Không có sanh lòng

Without any other thoughts,

khác

Who have left the common stupid folk,

Lìa xa các phàm phu

Ở riêng trong núi thẩm Những hạng người như thế

Mới nên vì đó nói Lại Xá-Lợi-Phất này! Nếu thấy có người nào

Rời bỏ ác tri-thức

Gần gũi bạn hiền lành Người được như thế ấy Mới nên vì đó nói. Who dwell alone in mountains and marshes,

For people such as these

You may speak it.

Further, Shariputra,

If you see people

Who have cast aside bad knowing advisors,

And draw near to good friends,

For people such as these,

You may speak it.

Nếu thấy hàng Phật tử Giữ giới hạnh trong sạch

Như minh châu sáng

sạch

Ham cầu kinh Đại thừa

Những người được như

thế

Mới nên vì đó nói.

Nếu người không lòng

giận

If you see disciples of the Buddha, Holding precepts as purely,

As pure, bright jewels,

seeking the Great Vehicle Sutra

For people such as these,

You may speak it.

If there are those who have no

hatred,

Chắc	thật	ý	dịu	hòa
	•	J	•	

Who are straightforward and gentle,

Thường thương xót mọi loài

Always merciful to all beings,

Cung kính các đức Phật Hạng người tốt như thế Mới nên vì đó nói. And reverent of all Buddhas, For people such as these,

You may speak it.

Lại có hàng Phật tử

Further, if there are Buddha's disciples,

O tại trong đại chúng

Who in the great assembly,

Thuần dùng lòng thanh	With minds clear and pure,
tịnh	
Các món nhân cùng	Use various causal conditions,
duyên	
Thí dụ và lời lẽ	Parables and phrases,
Nói pháp không chướng	To speak the Dharma without
ngại	obstruction,
Những người như thế ấy	For people such as these,
Mới nên vì đó nói	You may speak it.
Nếu có vị Tỳ-kheo	If there are Bhikshus,
Vì cầu nhứt-thiết-trí	Who, for the sake of all-wisdom,

Khắp bốn phương cầu pháp

Chắp tay cung kính thọ

Chỉ ưa muốn thọ trì

Kinh điển về Đại-thừa Nhẫn đến không hề thọ Một bài kệ kinh khác Hạng người được như thế Seek the Dharma in the four directions,

With palms together, receiving it atop the crown,

Who delight only in receiving and upholding

The canon of Great Vehicle Sutras, Refusing to accept so much As a single line from another scripture,

For people such as these,

Mới nên vì đó nói.

Như có người chí tâm

Cầu xá-lợi của Phật Cầu kinh cũng như thế Được rồi đảnh lễ thọ

Người đó chẳng còn lại Có lòng cầu kinh khác Cũng chưa từng nghĩ tưởng You may speak it.

If there be those who, with mind intent,

Seek the Buddha's sharira,

Or who likewise seek the Sutras,

And attaining them hold them atop

their crowns,

Such people will never again

Resolve to seek other Sutras,

Nor ever have the thought

Đến sách vở ngoại đạo	To seek the writings of outside
	ways,
Người được như thế ấy	For people such as these,
Mới nên vì đó nói.	You may speak it.
Bảo cùng Xá-Lợi-Phất!	I tell you, Shariputra,
Ta nói các sự tướng	Were I to speak of the
	characteristics
Của người cầu Phật đạo	Of those who seek the Buddha's
	Path,
Cùng kiếp cũng chẳng	Exhausting aeons, I would not

finish.

hết

Những người như thế đó

People such as these

Thời có thể tin hiểu Ông nên vì họ nói

Can believe and understand, And for their sake you should speak

Kinh Diệu-Pháp Liên-Hoa. The Wonderful Dharma Lotus Flower Sutra.